COPYE.

Ghewisse verbontenis des Paus ende Coninck van Hispangien / sampt andere Gheestelijcke Bisschoppẽ ende Prelaten / teghen des Roomischen Rijcx Vorsten / toe Ferrara ANNO M. D. XCVIII. opghericht.

Ov nieu Anno 1599. wt den Hoochduytschen in Nederduytsch overghezet.

Psalm. 2. vers. 2.

Die Coninghen inden lande richten hen op / ende raedtslaghen met malcanderen / teghen den Heere ende zijne ghesalfden.

Ghedruct anno 1599.

COPYE.

¶ Ghewisse verbontenis des Paus ende Coninck van Hispangien / sampt andere Christelijcke Bisschoppen ende Prelaten / Teghen des Roomschen Rijcx Vorsten / tot Ferrara Anno M. D. XCVIII. opghericht hebben.

NAdemael ick leyder Godt in ervaringe gecomen ben / dat den Paus van Roomē eñ Coninc van Hispangien / met zijnen aenhanc / als dē Hertogh van Lotring / eñ Bisschop tot Colē / sampt dē Keurvorst tot Trier / Mētz eñ Spier / mit bewillinge des Beyervorsten / oock den Bisschop tot Wirtzburgh / Bamborch / Aerschot / mit sampt dē van Saltburg / ooc zu Bretz mit Affredingh ende inneming des Conincks van Polē: samt onsen Keyser Rudolf / zynen Broeder Marimiliaē / Albertus / Mathias / welcke averredunge des Paus Gregorius Schutzy Anno 1586. Eene groote verbontenisse tot Ferrara den twaelfdē Juny tegen des heyligē Roomschen Rycx Vorsten besloten / by haren eedt ende verbon-

tenisse/alle Calvinische leere uyt te roedē/eñ die Lutersche Steden mede te benodigen/ daer neffens hare leer in allē Steden eñ vleckē naer luyt der Ausborchsche Confessie. De olde Catolijcke Kercken eñ Cloosteren sullē eñ moetē aengenomen worden/ en welcke Vorstē ende Steden sulkes niet doen willen/so hy haren ghedaen pligt den Vorsten ofte Catholischen Religion niet willen wtroepen/ eñ andere Catholijcken in hare Steden setten/eñ want ons God helpt niet na te laten/tot dat alles endet/ eñ te wercke gerichtet sullē wordē/ eermē schrijft 1600. daer toe menichte van personen in bewillinge des Paus ende Spaēgiaerts/samt der keyserlijcke Majesteyt verbontenissen/ eenen opgerichteden Eedt tot God geswore. Ingeval een onder den Vorsten doods afginge/ dat gene aē deser stede geset en sullen wordē/ hy erbiede sich dan te voren mit gelijcken Eede boven ghemelte verbontenisse te holden/etc.

I.

Inden eersten sal aengegrepē worden Paltzgrave van dē Rijn/ de welcke tegens alle Mandaet ende gebodt gehandelt: derwegen niet natelaten/ tot dat alles wt geroept ende het Kindt inder wieghe niet levendich te latē/tot dat alles aen de Roomsche Kercke wederom angebrocht worde/ In het selve Vorstendom sal ingeset worden die Hertoch en Cardinael in Lotringhen.

II.

Ten tweeden sal Albertus eerts Hertoge van Oostenrijc mit 10000. mans voor de stadt Francfort legeren ende tot een Roomschen Coninck verkooren worden / eñ in middeler tijt den Grave van Nassau aengrypen / eñ die Graefschap wtroepen / en lantschap ende Steden die van Mentz in te ruymen.

III.

III.

Ten derden sal de bisschop van Koelen dat Stift van Munster en der stadt Ceulen en Vorstendom Gulick lijf eygen gegeven worden / en hem voor een Erff Heer erkennet worden/alle amptẽ daer toe besetten/ na sijnen gevallen/en die stiften ende heerschappyen hem onderdanich gemaket worden.

IIII.

Ten vierdẽ sal den bisschop van Trier die Moesel/sampt Lutzenborgerlant en die heerlijckheyt des oorts over antwoort / die hem tot leen ghegeven/ alle Calvynische en ketterische uytgheroept/ eñ in plaets Catolijcken in setten.

V.

Ten vyfden/den Beyer Vorsten sal die Rijcxstadt Ausborch/ sampt de omligghende heerlijcheyt worden/die kercken na luyt der Catolijcken kercke te bestellen ende die regeringe na sijnen wille inde Fockersche hant te begeven/ doch sal het met bewillinge ende macht des Beyer Vorsten alleen ghesćhieden / ende daer nae die Lenen te gheven die hy wil.

VI.

Ten sesten die bisschop te Wirtzborch en Bamborch ooc den Messischen lande/oder tot Wirtzborch Hertoch van Ferrara worden en der vā Bamborg Cardinael zu Florens / die van Aerschot sal Bisschop zu Nurenborch erwelet ende Egidy ingesat worden/ so lāge zijne Majesteyt willẽ by der Ausborsche Confessien/ doch de Cloosteren ende Stiften gehoorende sullen de officie ingerumet eñ eygen ghegeven worden. VII.

VII.

Ten sevenden / die van Saltzborghe sal dat lant aen der Embse mit leen ende thienden eygen ghegheven worden omme na der Catholijcke Kercke toe besitten.

VIII.

Ten achsten de Vorsten des Creytz sal dat huys Oostenrijck over ghegeven worden/doch so sijt onder de Catholijcke Roomsche kercke brenget/ niet gerekent worden/en soude den Matthias over geantwoort worden/doch die niet met Catholijcken eñ Lembpten toe besetten.

IX.

Ten negenden Matthia sal dat huys hooch ende neder Zaren over geantwoordet worden / in plaetse des van Brandenborch Keurvorst des heylighen Rijcx in ghesettet worden.

X.

Ten tiendē Maximiliaen sal dat Hertochdom Francken/eñ Marckgraefschap tot Auszborch dat gantsche Lant in provici ende het inliggēt lant samt den Duytschen Vorsten eñ alle Steden/ vlecken mit Catolijcker leeren bestellet worden.

Xj.

Ten elfden sal de bisschop van Spier dat Kuervorstendom Saxen sampt het Lant tot Hessen/ doch dat alle Cloosteren ende Stiften tot der Catholijcken Kercken weder ghebracht ende ingheruymt sullen worden.

Xij.

Ten twaelfden Edtswarda Marck-Graef tot Baden so den Ketter van Tourloch sampt het Hertochdom Wirtzenborch in gheruymet ende onder de Roomische kercke wederbrenghen.

Xiij.

Ten derthiensten den Coninc van Polen sal Sweden / sampt alle zee steden ingheruymet ende onder de Roomische Kercke wederbrenghen.

Xiiij.

Ten veerthienden Roomsche Keyserlijcke Majesteyt sal de Coninck tot Bemen eñ Ungeren blijven en sal des Paus ende Spaengaiert nae den vernyden Eedt ende verbontenisse Anno 1598. tot Ferrara wt gericht/en aengesien dat sy by verlies van lijf eñ leven niet sullen rusten/het ware dan eest mit alle artijckelen te wercke gestelt/daer toe sich met volck ende ghelt wel ver-
sien

sien sullen/op datmen niet soude nalaten tot dat alles volbracht worde dã willen alle de Confederatiẽ mit gãtscher macht weder der Turck trecken/ eñ niet nalaten tot dat alles uptgeropt eñ dat Turcksche Keyserdom onsen keyser overgeven sy. Niet twijfelende so veer wy de ketters uptropen eñ verdelgen/ wy werdẽ die overwinninge crygen/daer toe help ons Godt Almachtich.

Desen Roomschen Coninck sal verbonden zijn alle staten eñ steden in eene rechtmatighe ordeninge te stellen/ ende alle Duytsche Coninckrijcken ende vorstendommen in te nemen eñ na luyt der Artijckelen te bevlitighen daer toe alle schattinghen/ so in Duytslant voorhanden sullen in ghebracht worden.

In manghel van desen. Wil den Paus van Roomen ende Spaengiaert so lange sy Lant ende luyden hebben haer uterste vermoghen aenwenden/ alles tot Gods lof ende Eere.

Verhandelt tot Ferrara/also. Anno 1598. Daer af die Eedtpligt ghedaen ende Salutatien.

